

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Szczecinie**

Szczecin, dnia 4 października 2010 r.

**Pan
Miroslaw Mikietyński
Prezydent
Miasta Koszalin**

LSZ-4101-03-09/2010
P/10/168
tekst ujednoczony

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie przeprowadziła w Urzędzie Miejskim w Koszalinie (*Urząd*) kontrolę w zakresie wykorzystania środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (*FRKF*) zaangażowanych na modernizację stadionu sportowego KS Bałtyk w Koszalinie.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym 16 lipca 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie, stosownie do art. 60 ust. 1 ustawy o NIK przekazuje Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia realizację procesu inwestycyjnego związanego z modernizacją stadionu sportowego KS Bałtyk.

1. NIK negatywnie ocenia zbadane 2 postępowania o udzielenie zamówień publicznych o łącznej wartości 14.520.513 zł brutto. Z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 29.01.2004 r. Prawo zamówień publicznych² udzielono zamówienia na wykonanie dokumentacji projektowej oraz na wykonanie robót budowlanych związanych z modernizacją stadionu sportowego. W obu postępowaniach do złożonych ofert, które w wyniku dokonanej oceny zostały uznane za najkorzystniejsze, nie załączono dokumentów potwierdzających spełnianie przez oferentów warunków określonych w specyfikacji istotnych warunków zamówienia (*SIWZ*). Zama-

¹ Dz.U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.,

² Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 ze zm., zwanej dalej *PZP*,

wiający, wbrew przepisom art. 24 ust. 2 pkt 3 PZP, nie wykluczył tych wykonawców z postępowania.

W postępowaniu na wykonanie dokumentacji projektowej jedyną ofertę złożyło konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Projektowe Halina Ryl z Koszalina oraz Przedsiębiorstwo Projektowania i Realizacji Inwestycji „Efektprojekt” ze Szczecinka (*Konsorcjum H. Ryl i Efektprojekt*). Oferent nie złożył wymaganymi SIWZ potwierdzenia wykonania w ciągu ostatnich 3 lat trzech projektów boisk sportowych o powierzchni minimalnej 7.000 m² wraz z bieżniami tartanowymi, w tym dwóch boisk o nawierzchni syntetycznej. W przypadku niezłożenia żadnej oferty niepodlegającej odrzuceniu, Zamawiający na podstawie art. 93 ust. 1 pkt 1 PZP powinien unieważnić postępowanie o udzielenie zamówienia. Pan Prezydent 5.07.2004 r. zawarł umowę z Konsorcjum H. Ryl i Efektprojekt, w której ustalono wynagrodzenie w wysokości 85.125 zł brutto. Część dokumentacji projektowej Konsorcjum dostarczyło ze zwłoką 161 dni, co skutkowało naliczeniem przez Urząd kar umownych w kwocie 40,9 tys. zł.

W kolejnym postępowaniu Zamawiający nie wykluczył wykonawcy, tj. konsorcjum firm: Przedsiębiorstwo Projektowo Wykonawcze „Tebra” sp. c. z Koszalina oraz Pomorskie Przedsiębiorstwo Budowlano Inżynieryjne „Pombud” sp. j. z Koszalina (*Konsorcjum Tebra i Pombud*), który nie załączył do oferty wymaganego w SIWZ potwierdzenia wykonania w ciągu ostatnich 3 lat boiska sportowego ze sztucznej trawy o powierzchni minimalnej 6.400 m². Złożone z ofertą referencje podwykonawcy, tj. firmy Unipol sp. z o.o. ze Szczecina (*Unipol*), dotyczyły montażu w 2004 r. sztucznej trawy na boisku piłkarskim należącym do Ośrodka Sportu i Rekreacji w Dzierżoniowie (*OSiR*). W przedłożonej dokumentacji nie zawarto informacji dotyczącej pozostałych elementów prac związanych z wykonaniem boiska, tj. realizacji podbudowy oraz drenażu i odwodnień. Urząd został poinformowany w proteście złożonym w trakcie postępowania, że przedłożone referencje dotyczyły wykonania przez ww. podwykonawcę jedynie montażu nawierzchni. Informacja ta została potwierdzona wyrokiem Zespołu Arbitrów Urzędu Zamówień Publicznych z 22.07.2005 r., wydanym w wyniku wniesienia protestu dotyczącego oferty złożonej przez Unipol, w postępowaniu o zamówienie publiczne prowadzonym przez Urząd Miejski w Kaliszu Pomorskim. Wynikało z niego m. in., że firma Unipol była jedynie podwykonawcą boiska piłkarskiego należącego do OSiR w Dzierżoniowie (wykazanego w referencjach załączonych do oferty), w zakresie tylko i wyłącznie dostawy i montażu trawy syntetycznej oraz bramek.

Przed dokonaniem wyboru najkorzystniejszej oferty, Pan Prezydent 14.07.2005 r. zwiększył kwotę, jaką zamierzał przeznaczyć na sfinansowanie zamówienia z 7.000 tys. zł (kwota podana przez komisję przetargową 7.06.2005 r. przed otwarciem ofert) do 14.500 tys. zł. W Wieloletnim Planie Inwestycyjnym na lata 2005-2008³, na modernizację stadionu sportowego przewidziano środki w kwocie 8.000 tys. zł.

W umowie zawartej przez Pana Prezydenta 6.09.2005 r. z Konsorcjum Tebra i Pombud na wykonanie modernizacji stadionu, ustalono wynagrodzenie w kwocie 14.435.388 zł. Zamawiający w umowie zastrzegł m.in. możliwość ograniczenia zakresu rzeczowego zamówienia i wprowadzenia robót wynikających ze zmiany technologii wykonania.

2. W ocenie NIK działania Urzędu nie zapewniły właściwego przygotowania inwestycji. Wykonana przez Konsorcjum H. Ryl i Efektprojekt dokumentacja projektowa nie zawierała danych dotyczących wymagań w zakresie wodoprzepuszczalności i stopnia zagęszczenia podłoża pod płytą główną boiska z trawy naturalnej. W ocenie Pana Prezydenta, niezasadnie założono w niej kosztowną wymianę istniejącego gruntu pod płytą boiska na warstwę keramzytu, wykonanie nowej podbudowy i ułożenie drenażu. Pomimo tego nie zakwestionowano tej dokumentacji i uregulowano wynagrodzenie za jej wykonanie.

W toku prowadzonego postępowania o zamówienie publiczne na wykonanie robót budowlanych związanych z modernizacją stadionu, w dniu 8.07.2005 r. Pan Prezydent zlecił Politechnice Koszalińskiej wykonanie za wynagrodzeniem w kwocie 15.000 zł, badań podłoża gruntowego stadionu głównego w zakresie oceny zasadności zaprojektowania odwodnienia i oceny stanu deformacji płyty oraz bieżni na gruntach nienośnych. W wyniku tych badań zaproponowano pozostawienie pod przyszłą nawierzchnią tartanową podłoża starej bieżni, rezygnację z drenażu pod płytą boiska głównego lub jego ułożenie tylko pod częścią płyty. Pan Prezydent zlecił opracowanie projektu zamiennego modernizacji stadionu, wbrew stanowisku projektanta wykonującego nadzór autorski, tj. Przedsiębiorstwa Projektowego Halina Ryl z Koszalina. Według projektanta, nawierzchnia płyty powinna być ukształtowana według pierwotnego projektu, ponieważ ww. wyniki badania nawierzchni boiska i zaproponowane rozwiązania, nie dawały gwarancji dla odpływu wód opadowych podczas imprez sportowych. Wykonanie w październiku 2005 r. przez Pana A. O. (współautora dokumentacji projektowej modernizacji stadionu), projektu zamiennego zakładającego rezygnację z wykonania podbu-

³ Wieloletni Plan Inwestycyjny na lata 2005-2008 przyjęty uchwałą nr XXVII/398/2005 Rady Miejskiej w Koszalinie z 30.06.2005 r.,

dowy pod murawą płyty głównej boiska, skutkowało zapłatą dodatkowego wynagrodzenia w kwocie 2.440 zł.

W wyniku m.in. tych działań, na podstawie aneksu zawartego z Konsorcjum Tebra i Pombud w dniu 10.11.2005 r., zmniejszono zakres przebudowy istniejących obiektów sportowych boiska głównego (o 3.155 tys. zł). Zrezygnowano m.in. z wymiany całej konstrukcji nawierzchni boiska piłkarskiego, w tym wykonania warstwy separacyjnej i odsączającej na całym boisku (w zamian za wykonanie renowacji warstwy organicznej i rozbiórkę istniejącej bieżni do wykorzystania jako podbudowy), budowy boiska treningowego, bieżni treningowej oraz wykonania masztów oświetleniowych areny głównej stadionu. Przedłużono również termin wykonania zadania do 30.09.2007 r. (tj. o 365 dni). W wyniku kolejnych zmian dokonanych w latach 2005-2007, ustalono wartość zamówienia na kwotę 11.210.945 zł, w tym zadania polegającego na przebudowie istniejących obiektów sportowych boiska głównego 5.695.706 zł. Ostateczny termin wykonania zadania wyznaczono na 20.08.2007 r.

3. Urząd prawidłowo sporządził wniosek o dofinansowanie modernizacji stadionu sportowego, który wraz z wymaganą dokumentacją inwestycji⁴ 25.07.2005 r. złożono w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu. W dniu 22.12.2005 r. zawarto umowę o dofinansowanie przedsięwzięcia ze środków FRKF. Całkowitą wartość nakładów inwestycyjnych ustalono na kwotę 5.500 tys. zł⁵, a wnioskowane dofinansowanie w wysokości 1.500,0 tys. zł. Ostatecznie całkowity koszt inwestycji wyniósł 12.175,6 tys. zł, w tym 5.527,6 tys. zł stanowiły wydatki na zadanie dofinansowane ze środków FRKF (ze środków funduszu sfinansowano 1.500 tys. zł, tj. 27,1% inwestycji oraz ze środków własnych 4.027,6 tys. zł). Gmina prawidłowo wywiązała się z obowiązków określonych w umowie o dofinansowanie. W wymaganych terminach przedkładano w Banku Gospodarstwa Krajowego i Urzędzie Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego informacje w zakresie wykorzystania środków dotacji pochodzących z FRKF.

4. Zakończenie prac budowlanych nastąpiło 23.08.2007 r., tj. z zachowaniem planowanego we wniosku o dofinansowanie ze środków FRKF terminu zakończenia realizacji inwestycji (październik 2007 r.). Powiatowy Inspektor Nadzoru Budowlanego dla Miasta Koszalin 9.07.2007 r. wydał decyzję w sprawie pozwolenia na użytkowanie zmodernizowanych obiektów

⁴ Urząd posiadał m. in. projekt budowlany remontu i przebudowy obiektów sportowych KS Bałtyk z grudnia 2004 r., zatwierdzony decyzją wydaną z upoważnienia Prezydenta Koszalina z 12.07.2005 r. Nr 303/2005 udzielającą pozwolenia na budowę

⁵ wartość uwzględniająca aktualizację wniosku o dofinansowanie z 16.11.2005 r.

tów sportowych z wyłączeniem bieżni tartanowej, a 25.10.2007 r. pozwolenie na użytkowanie całego obiektu.

NIK negatywnie ocenia działania Urzędu zmierzające do usunięcia usterek stwierdzonych w wykonaniu obiektu sportowego. W toku przeprowadzonego 25.09.2007 r. odbioru prac i przekazania modernizowanego obiektu użytkownikowi, tj. Zarządowi Obiektów Sportowych sp. z o.o. w Koszalinie (ZOS), komisja⁶ stwierdziła m.in., że zmodernizowana infrastruktura sportowa była zdalna do użytku z wyłączeniem płyty głównej boiska. Według protokołu odbioru, wykonany na boisku drenaż nie odprowadzał wody, co wynikało z braku wodoprzepuszczalności murawy i warstwy nad drenażem. Stwierdzone w protokole zniżenia ternu płyty głównej, nie zostały poprawione w terminie wyznaczonym przez Urząd (do 15.11.2007 r.) i na prośbę wykonawcy termin ich usunięcia przesunięto do 30.05.2008 r. W międzyczasie, w dniach 12.12.2007 r., 21.03. i 17.04.2008 r. ponownie zgłoszono usterki oraz zobowiązano wykonawcę do wykonania dodatkowego drenażu w miejscach zastoin wody i przeprowadzenia zabiegów pielęgnacyjnych w celu zwiększenia przepuszczalności wody (wykonawca zgłosił usunięcie usterek 3.06.2008 r.).

Wykonane na zlecenie Urzędu dodatkowe badania laboratoryjne przepuszczalności płyty boiska⁷ wykazały, że działania wykonawcy przyczyniły się do pogorszenia stanu gleby boiska, który nie zapewniał poprawnej infiltracji wody. W związku z nieskutecznym usuwaniem przez Konsorcjum Tebra i Pombud wad zmodernizowanego boiska, Pan Prezydent obniżył wynagrodzenie wykonawcy o kwotę 685.927 zł, tj. o koszt usunięcia wad przez mechaniczne rozluźnienie gleby⁸. Na poczet tej kwoty zaliczono wartość zabezpieczenia należytego wykonania umowy (270.661 zł) oraz 5.11.2008 r. wezwano wykonawcę do zapłaty pozostałej kwoty 415.266 zł. Jednocześnie Urząd poniósł dodatkowe koszty w kwocie 54,9 tys. zł związane z wykonaniem nieskutecznych zabiegów agrotechnicznych (m.in. częściowej wymiany trawnika) przez firmę „Trawnik Producent” z Turowa Pomorskiego, mających przywrócić pełną wartość użytkową płyty głównej boiska⁹ (według kolejnej oferty złożonej przez tę firmę, koszt całkowitej naprawy płyty głównej boiska wyniósłby 327.570 zł brutto).

Pan Andrzej Jakubowski Zastępca Prezydenta zrezygnował z ww. obniżenia wynagrodzenia Konsorcjum Tebra i Pombud o kwotę 685.927 zł, mimo uznania winy wykonawcy. W zawartym 17.07.2009 r. porozumieniu z firmą „Tebra” sp. c. ustalono termin usunięcia

⁶ złożona z pracowników Urzędu, przedstawicieli wykonawcy robót i ZOS

⁷ zlecenie z dnia 28.07.2008 r., w którym ustalono wynagrodzenie w kwocie 3.250 zł,

⁸ wartość ustalona na podstawie kosztorysu sporządzonego w dniu 14.07.2008 r.,

⁹ zlecenie z dnia 5.11.2008 r.

usterek do 3.08.2009 r. W wyniku wykonania ww. robót o łącznej wartości 59 tys. zł (w ramach prac gwarancyjnych w okresie do dnia 2.09.2009 r.), Urząd dokonał zwrotu 70 % zabezpieczenia należytego wykonania umowy (189.462 zł).

Kontrola NIK wykazała, że inspektor nadzoru branży drogowej (pracownik Urzędu) w trakcie prowadzonych robót budowlanych nie zlecił wykonania badań wodoprzepuszczalności murawy płyty głównej, mimo, że taką możliwość przewidywał przepis art. 26 pkt 1 ustawy z 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane¹⁰. Przeprowadzenie takich badań wnioskowane było przez projektantów m.in. podczas narad w Urzędzie (w kwietniu i wrześniu 2007 r.). Na nienależyte wykonywanie obowiązków przez inspektora nadzoru wskazał również Pan Prezydent w trakcie narady przeprowadzonej 5.12.2008 r.

W ocenie NIK opieszałość w usuwaniu wad na płycie boiska wpłynęła na niepełne wykorzystanie murawy stadionu. Płytę główną boiska przekazano do eksploatacji przez ZOS dopiero na okres od 22.10. do 31.12.2008 r. (przy maksymalnym wykorzystaniu płyty boiska do 8 godzin tygodniowo). Po ponownym przekazaniu do użytkowania boiska z dniem 1.06.2009 r., konieczność wykonania kolejnych prac gwarancyjnych skutkowałą zawieszeniem jego eksploatacji w okresie od 18.07. do 1.09.2009 r. Pełne przekazanie obiektu nastąpiło dopiero 8.09.2009 r., przy ograniczeniu korzystania z płyty boiska w wymiarze do 20 godzin tygodniowo. Na niepełne wykorzystanie boiska wskazują wyniki kontroli przeprowadzonej w ZOS, po której skierowano do Pana Prezydenta wystąpienie pokontrolne.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli wnioskuje o:

- 1. Weryfikowanie ofert złożonych w postępowaniu o zamówienie publiczne na podstawie wszystkich dostępnych informacji.*
- 2. Zlecenie wykonania badań wodoprzepuszczalności płyty głównej boiska w celu weryfikacji usunięcia wad przez wykonawcę robót budowlanych.*
- 3. Wyegzekwowanie od firm Tebra i Pombud zwrotu kosztów poniesionych przez Urząd w związku z pracami wykonanymi na płycie boiska przez firmę Trawnik.*

Na podstawie art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Szczecinie oczekuje od Pana Prezydenta, w terminie miesięcznym od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań.

¹⁰ Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm., zwanej dalej *ustawą pbu*,

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu prawo zgłoszenia na piśmie, do Dyrektora Delegatury NIK, umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym wyżej mowa, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.